

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 397/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. P., B., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. P. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 8/2009 a jeho rozsudkom zo 7. mája 2009 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 299/2009 a jeho rozsudkom z 25. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. P. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2010 doručená sťažnosť (doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 7. septembra 2010) Ing. A. P., B., Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní

vedenom pod sp. zn. 6 C 8/2009 a jeho rozsudkom zo 7. mája 2009 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 299/2009 a jeho rozsudkom z 25. novembra 2009.

Z obsahu sťažnosti, ale najmä z obsahu jej doplnenia a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu proti odporkyni Mgr. A. K., K. (ďalej len „odporkyňa“), domáhal náhrady škody v sume 2 656 €. Okresný súd rozsudkom č. k. 6 C 8/2009-61 zo 7. mája 2009 návrh sťažovateľa zamietol a uložil mu povinnosť uhradiť odporkyni trovy konania vrátane trov jej právneho zastúpenia.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 299/2009 z 25. novembra 2009 rozhodol tak, že rozhodnutie okresného súdu vo výroku vo veci samej potvrdil a vo výroku o trovách konania zmenil. Trovy odvolacieho konania odporkyni nepriznal.

Rozhodnutie krajského súdu sťažovateľ napadol dovolaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky však dovolacie konanie uznesením sp. zn. 4 Cdo 83/2010 z 21. apríla 2010 zastavil, a to z dôvodu neodstránenia procesného nedostatku, konkrétne podmienky povinného zastúpenia sťažovateľa v dovolacom konaní.

Podľa názoru sťažovateľa postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a to v dôsledku vydania rozsudkov bez dostatočného zistenia skutkového stavu veci.

Sťažovateľ v sťažnosti a jej doplnení uviedol:

„Okresný súd v Čadci rozsudkom... zo dňa 7. mája 2009 žalobu sťažovateľa zamietol bez toho, aby vykonal všetky dôkazy navrhované sťažovateľom výsluch svedkov a súdnej znalkyne...“

Krajský súd v Žiline rozsudkom... potvrdil rozsudok Okresného súdu v Čadci... Krajský súd... k navrhovaným dôkazom sťažovateľa uviedol, že nemohol na ne prihliadnúť, pretože neboli uplatnené v konaní pred okresným súdom...

Sťažovateľ namieta, že rozhodnutím Okresného súdu v Čadci a Krajského súdu v Žiline došlo... k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. (1) Ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru...

Týmito ustanoveniami Ústava a Dohovor garantujú právo na súdu a inú právnu ochranu ako všeobecný princíp ochrany ľudských práv a základných slobôd. Týmito ustanoveniami náš právny poriadok poskytuje ochranu aj voči tzv. arbitrárnym rozhodnutiam orgánov súdnej moci. Hoci slovenské právo neobsahuje definíciu arbitrárneho rozhodnutia, v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu je možné za arbitrárne považovať rozhodnutie, ktoré trpí niektorou z nasledujúcich väd:

- a) nevychádza z práva platného v Slovenskej republike,*
 - b) neobsahuje dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky v rozhodnutiach,*
 - c) je extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti,*
- alebo*
- d) nevysporiadava sa vôbec, prípadne ne dostatočne s argumentáciou uvedenou účastníkom v konaní.“*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného súdu v Čadci vedenej pod sp. zn. 6 C 8/2009 a rozhodnutím Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 6 Co 299/2009 bolo porušené.

2. Podľa § 56 ods. 2 a ods. 3 písm. b) Zákona o Ústavnom súde zrušuje rozsudok Okresného súdu v Čadci č. k. 6 C 8/2009 zo dňa 7. mája 2009 a rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 6 Co 299/2009 zo dňa 25. novembra 2009 a vracia Okresnému súdu v Čadci vec na ďalšie konanie...

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 EUR, ktoré je Okresný súd v Čadci povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd v Čadci je sťažovateľovi povinný do rúk jeho právneho zástupcu uhradiť trovy konania, ktoré mu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vznikli.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenia o porušení iných práv (v danom prípade právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (III. ÚS 149/04).

V zmysle uvedeného sťažovateľom vymedzeným predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ku ktorému došlo v dôsledku vydania rozhodnutí bez dostatočného zistenia skutkového stavu veci, a bez toho, aby boli vykonané všetky sťažovateľom navrhované dôkazy v konaní.

Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu postupom a rozhodnutiami okresného a krajského súdu je sťažnosť sťažovateľa podaná oneskorene.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažnosť sťažovateľa bola osobne doručená ústavnému súdu 18. augusta 2010. Podľa zistenia ústavného súdu rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 8/2009 zo 7. mája 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 299/2009 z 25. novembra 2009 nadobudol právoplatnosť 4. februára 2010. Od uvedeného dátumu sťažovateľovi nepochybne uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (t. j. dva mesiace).

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2010